

Forslag

til

Lov om sterilisation og kastration.

(Vedtaget af folketinget ved 3. behandling den 26. maj 1967.*)

Kapitel 1.

Lovens område.

§ 1. Loven finder anvendelse på indgreb, hvorved kønskirtlerne fjernes, eller behandlinger, hvorved de varigt sættes ud af funktion (kastration), samt på andre indgreb eller behandlinger, der varigt ophæver forplantningsevnen (sterilisation).

Stk. 2. Indgreb og behandlinger, der har til formål at helbrede legemlig sygdom, omfattes ikke af loven.

Kapitel 2.

Sterilisation.

§ 2. Sterilisation må kun foretages efter tilladelse.

Stk. 2. Sterilisation af en kvinde kan dog foretages uden tilladelse, når forhold af udelukkende eller dog ganske overvejende lægelig karakter nødvendiggør forebyggelse af svangerskab for at afværge fare for hendes liv eller for alvorlig og varig forringelse af hendes helbred. Bestemmelse om sterilisation kan i så fald træffes af overlægen på den sygehusafdeling, hvor indgrebet eller behandlingen skal foretages.

§ 3. Sterilisation tillades af de samråd, der er nedsat i henhold til loven om mødrehjælpsinstitutioner.

Stk. 2. Samrådet tiltrædes af en dertil beskikket dommer ved behandlingen af ansøgninger fra personer, der

- 1) er undergivet foranstaltninger i henhold til borgerlig straffelovs § 70,

- 2) mod deres vilje er indlagt eller tilbageholdes på statshospital i medfør af loven om sindssyge personers hospitalsophold,
- 3) modtager hjælp i henhold til lovgivningen om forsorgen for åndssvage og andre særlig svagtbegavede.

Stk. 3. Sterilisation kan kun tillades, når der er enstemmighed herom i samrådet.

Stk. 4. Samrådets afslag på en ansøgning om tilladelse til sterilisation kan indbringes for justitsministeriet.

§ 4. Personer under 18 år må ikke steriliseres, medmindre ganske særlige grunde taler derfor.

Stk. 2. Sterilisation kan tillades:

- 1) Når arvelige anlæg hos ansøgeren medfører fare for legemlige eller sjælelige lidelser hos eventuelle børn af en sådan betydning, at det må anses for ønskeligt at forebygge fødsler. Ved afgørelsen kan der tillige tages hensyn til arvelige anlæg hos ansøgerens ægtefælle eller samlever.
- 2) Når ansøgeren må anses for uegnet til på forsvarlig måde at drage omsorg for børn på grund af sindssygdom eller anden sjælelig lidelse, åndssvaghed eller svag begavelse i øvrigt, grovere karakterafvigelser eller alvorlig legemlig lidelse.
- 3) Når de forhold, hvorunder ansøgeren og dennes familie lever, gør det påkrævet at undgå fødsel af flere børn. Ved afgørelsen tages hensyn til familiens helbredsmæssige, bolig-mæssige og økonomiske forhold samt antallet af hjemmenværende børn og til, om det må forventes, at flere børn vil medføre en væsentlig be-

lastning af forholdene gennem forringelse af kvindens helbredstilstand, betydelig forøgelse af hendes arbejdsbyrde eller på anden måde.

Stk. 3. Sterilisation af en kvinde kan endvidere tillades, når der af særlige grunde er betydelig fare for, at et fremtidigt svangerskab ikke kan gennemføres, eller at barnet ikke vil blive levedygtigt eller vil blive født med væsentlige beskadigelser.

§ 5. Ved afgørelsen af, om sterilisation kan tillades, skal der lægges særlig vægt på, om de forhold, der begrunder foretagelsen af sterilisation, kan antages at være af varig karakter, og om der ikke er rimelig udsigt til, at forebyggelse af svangerskab kan opnås på anden måde.

§ 6. Hvis vægtige lægelige eller andre ganske særlige hensyn taler imod, at ansøgeren steriliseres, kan tilladelse meddeles dennes ægtefælle eller samlever. Bortset fra de i § 2 nævnte tilfælde er det tillige en betingelse, at forebyggelse af svangerskab eller fødsel skønnes ganske særlig påkrævet.

Stk. 2. I de i § 4, stk. 2, nr. 3, nævnte tilfælde kan tilladelse også i øvrigt meddeles ægtefællen eller samleveren. Det samme gælder i de i § 4, stk. 2, nr. 1, og stk. 3, nævnte tilfælde, hvis faren beror på en kombination af egenskaber hos ægtefællerne eller de samlevende.

Kapitel 3.

Kastration.

§ 7. Kastration tillades af justitsministeren efter indhentet erklæring fra retslægerådet.

§ 8. Kastration må ikke foretages på personer under 21 år, medmindre ganske særlige grunde taler derfor.

Stk. 2. Tilladelse til kastration kan meddeles den, hvis kønsdrift udsætter ham for at begå forbrydelser eller medfører betydelige sjælelige lidelser eller social forringelse for ham.

Kapitel 4.

Forskellige bestemmelser.

§ 9. Sterilisation og kastration må kun tillades efter skriftlig begæring af den, på

hvem indgrebet eller behandlingen skal foretages. Er denne på grund af sindssygdom, åndssvaghed eller af anden grund varigt ude af stand til at forstå betydningen af indgrebet eller behandlingen, kan begæring fremsættes af en dertil beskikket værge.

Stk. 2. Er ansøgeren umyndig, sindssyg eller åndssvag, eller findes det i øvrigt på grund af ansøgerens psykiske tilstand, herunder svag begavelse, betænkeligt, at denne på egen hånd fremsætter begæring, skal begæringen tiltrædes af værgen, eventuelt en dertil beskikket særlig værge.

Stk. 3. Er ansøgeren gift og samlever med sin ægtefælle, skal dennes erklæring indhentes, medmindre særlige omstændigheder taler derimod.

§ 10. Sterilisation og kastration må først tillades efter, at ansøgeren, og i de tilfælde, der nævnes i § 9, stk. 2, tillige værgen, af en læge er vejledet om indgrebets eller behandlingens beskaffenhed og direkte følger samt om den risiko, der må antages at være forbundet med foretagelsen.

§ 11. Sterilisation og kastration må ikke foretages senere end 6 måneder efter, at tilladelse er meddelt.

§ 12. Sterilisation og kastration må kun foretages af en autoriseret læge på et statsligt eller kommunalt sygehus eller på et privat sygehus, der modtager offentlig støtte, eller på hvilket patienter indlægges for offentlig regning.

Stk. 2. Nægter overlægen på det sygehus eller den sygehusafdeling, hvorunder ansøgeren hører, at foretage indgrebet eller behandlingen, kan patienten indlægges på et andet sygehus.

Stk. 3. Når kastration er foretaget, skal lægen straks underrette justitsministeriet herom.

§ 13. Justitsministeren fastsætter regler om behandlingen af ansøgninger om sterilisation, herunder om de hensyn, der må tillægges særlig betydning for afgørelse om sterilisation af personer under 21 år.

Stk. 2. Justitsministeren kan endvidere fastsætte regler om efterundersøgelse af personer, der er kastreret.

§ 14. Beskikkelse af dommere og stedfortrædere for disse i henhold til § 3, stk. 2, foretages af justitsministeren. Beskikkelsen, der gælder for 4 år ad gangen, kan omfatte flere samråd.

§ 15. Udgifterne ved sterilisation og kastration og ved de i § 13 nævnte efterundersøgelser afholdes af statskassen. Udgifterne ved sterilisation i henhold til § 2 afholdes dog efter de almindelige regler om udgifterne ved sygdomsbehandling.

§ 16. Den, som ulovligt foretager sterilisation eller kastration, straffes med bøde, for så vidt højere straf ikke er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Kapitel 5.

Ikrafttrædelse m. v

§ 17. Tidspunktet for lovens ikrafttræden bestemmes af justitsministeren.

Stk. 2. Lov nr. 176 af 11. maj 1935 om adgang til sterilisation og kastration og §§ 6-9 i lov nr. 171 af 16. maj 1934 om foranstaltninger vedrørende åndssvage, jfr. § 16, stk. 1, i lov nr. 192 af 5. juni 1959 om forsorgen for åndssvage og andre særlig svagtbegavede, samt § 1, stk. 4, i lov nr. 177 af 23. juni 1956 om foranstaltninger i anledning af svangerskab m. v. ophæves.

§ 18. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kgl. anordning sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Jul. Bomholt.

/ Knud Bro.